

החזרת תושבות שנשללה על-ידי ישראל

עם העברת הסמכות להנפקת מסמכי יציאה מהשטחים לרשות הפלסטינית בנובמבר 1995, בוטלו ההגבלות על משך הזמן שרשאים פלסטינים תושבי השטחים לשהות בחו"ל, ובוטלה סמכותה של ישראל לשלילת תושבותם על רקע זה.²¹¹ כמו כן, בוטלה "ועדת המאחרים" שטיפלה בבקשות של פלסטינים להחזרת תושבותם שנשללה.²¹²

בנוגע לפלסטינים שאיבדו את תושבותם בשטחים עד מועד זה, נקבע בהסכם כי "תוקם ועדה משותפת על-מנת לפתור את ההנפקה מחדש של תעודות זהות לתושבים שאיבדו את תעודות הזהות שלהם".²¹³ הטיפול בפניות שהוגשו לוועדת המאחרים לפני העברת הסמכויות ולא טופלו עד אז, הוקפא עד להקמת הוועדה המשותפת.²¹⁴

בשל מחלוקות בין נציגי הצדדים שדנו בנושא, עדיין לא הושגו החלטות כלשהן בנוגע להחזרת תושבות פלסטינים. בתחילה, טענה ישראל שמטרת הוועדה לדון רק בהדפסה מחדשת של תעודות זהות שאבדו פיסית לפלסטינים תושבי השטחים, ואילו הצד הפלסטיני גרס שמדובר בהחזרת מעמד של תושבות פלסטינים שתושבותם נשללה.²¹⁵ כיום קיימת מחלוקת בנוגע להגדרת הזכאים להחזרת תושבות, בהתאם לשנה בה נשלל מעמדם כתושבים.²¹⁶

העיכוב בהסדרת שובם של 100,000 הפלסטינים שתושבותם נשללה מנציח פירוד משפחות, שכן לרבים מהם יש בני משפחה המתגוררים בשטחים.

-
211. נמסר **לבצלם** מח'אלד סלים, ראש הצד הפלסטיני של ועדת התיאום, בפברואר 1997.
 212. הוועדה, שפעלה במסגרת המינהל האזרחי, פורקה מתוקף סעיף 5(1) בפרק 1 בהסכם הביניים, שקבע כי המינהל האזרחי יפורק; עם זאת, בפועל מוסיף המינהל האזרחי לפעול.
 213. סעיף 28(3) בתוספת מס' 1, נספח 100 בהסכם הביניים.
 214. נמסר למשל במכתבו של סגן אורן נמני מלשכת היועץ המשפטי לגדה המערבית, לעו"ד לאה צמל מ-3.12.95.
 215. נמסר מפי ח'אלד סלים, ראש הצד הפלסטיני של ועדת התיאום לקואליציה לאיחוד משפחות ב-3.6.96. עמדה זו של ישראל סתרה את שנאמר במכתבים שנשלחו בעבר מלשכת היועץ המשפטי לגדה המערבית, כמו: "[...] נקבע כי תקום ועדה משותפת ישראלית-פלסטינית ע"מ לפתור בעיות של חידוש תעודות הזהות של תושבים שאיבדו תושבותם" (מכתבו של סגן אורן נמני, מי"מ רמ"ד מינהל משפטי, בשם היועץ המשפטי לגדה המערבית, לעו"ד לאה צמל מ-9.1.96).
 216. נמסר **למוקד להגנת הפרט ולבצלם** מפי בכיר ברשות הפלסטינית ב-25.3.98.